

TALOUSARVION 2024 TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJE

Kunnanhallitus hyväksynyt 15.1.2024

Vuoden 2024 talousarvion täytäntöönpanossa ja toteutuksessa on noudatettava valtuuston 14.12.2023 hyväksymää talousarviota ja sen perusteluja, hallintosäännön määräyksiä ja muita talousohjeita sekä seuraavia talousarvion täytäntöönpano – ohjeita.

1 TALOUSARVION SITOVUUDEN MÄÄRITTELY

Toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään sekä toiminnalliset että taloudelliset tavoitteet. Valtuuston päätökset sitovat hallintokuntien ja viranhaltijoiden toimintaa ja määrärahojen käyttöä. Jokaisen henkilökuntaan kuuluvan on noudatettava omassa tehtävässään taloudellisuutta ja huolellisuutta. Sitovuus tarkoittaa veloitetta sopeuttaa toiminta sitovan määrärahan ja tavoitteiden mukaisesti.

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Mahdolliset talousarviomuutokset on tehtävä välittömästi muutostarpeen tultua tietoon. Ylityksiä on ensisijaisesti yritettävä kattaa hyväksytyjen määrärahojen sisältä. Talousarviomuutoksille tulee löytyä kate.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosan **ulkoisten ja sisäisten menojen ja tulojen määrärahat** (talousarvio kokonaisuudessaan) ovat **valtuustotasolla sitovia.**

Käyttötalousosassa mainitut **strategiset tavoitteet** ovat sitovia niin, että niissä kuvattuja toiminnallisia tavoitteita on noudatettava. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan asetettujen numeeristen ja sanallisten mittareiden avulla.

- kullekin päävastuualueelle hyväksytty määräraha ja tuloarvio sitovat toimielintä
- mikäli määräraha ei kokonaisuudessaan riitä, talousarvion muutoksesta päättää valtuusto
- kunnanhallitus voi hyväksyä kunkin päävastuualueen sisäiset tulosalueiden välillä tapahtuvat talousarvion muutokset/siirrot
- lautakunta voi päättää alaistensa tulosityksikkötasojen talousarvion määrärahojen muutoksista/siirroista
- päävastuualueen päällikkö tai esimies, jolle muutosoikeus on delegoitu, voi päättää kustannuspaikkojen välisistä tulosityksikkötason muutoksista/siirroista

Työllistämisen tulosalueella nettomääräraha eli toimintatulojen ja – menojen erotus on sitova. Valtuusto päättää työllistämisen nettomäärärahan mahdollisesta korottamisesta talousarviovuoden aikana. Hallintokunnat vastaavat kukin omalta osaltaan talousarvion noudattamisesta.

Pysyväisluontoisena määräyksenä on, että mikäli henkilöstömenoista säästyy määrärahoja, säästöjä ei voi käyttää muiden käyttötalousmenojen katteeksi.

Rahoitusosa

Valtuusto määrittelee talousarvion rahoitusosan hyväksymisen yhteydessä talousarviovuoden pitkäaikaisen lainanoton määrän, joka on valtuustoon nähden sitova. Vuoden 2024 rahoitus hoidetaan pitkäaikaisella lainalla.

Tilinpäätöksessä 2023 arvioidaan lainaa olevan noin 10,29 miljoonaa euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirta rahoituslaskelmassa on -1,62 miljoonaa euroa. Lainanlyhennykset ovat 1,19 miljoonaa euroa.

Pitkäaikaisen lainoituksen lainanottovaltuus vuonna 2024 on korkeintaan 3,2 milj. €.

Investointiosa

Investoinnit ovat **valtuustoon nähden sitovia** talousarviossa hyväksytyt investointiohjelman mukaisesti. Kohteet, joissa toteuttamisen ehtona on ulkopuolisen rahoituksen (valtionosuus, muu rahoitusosuus) saaminen, vahvistetaan päätöksen saamisen jälkeen.

Hankintarajojen päättämiset:

Kunnan hallintosäännön ja pienhankintaohjeen mukaisesti.

Erityismääräyksiä

Talousarvioon voi sisältyä kehittämis- ja muita projekteja, joiden kustannuksia katetaan ulkopuolisella rahoituksella. Arvioidut menot voivat ylittyä, jos ylitys on katettavissa ulkopuolisella rahoituksella. Tällaisen hankkeen määrärahan ylitykset hyväksyy kunnanhallitus.

Yli -/alijäämä

Siikajoen kunnan taseessa oli tilinpäätöksessä 2022 ylijäämää 10 330 244,73 euroa.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että vuodelle 2024 ennakoitu alijäämä -2 011 718 euroa kirjataan oman pääoman tilikauden yli-/ alijäämätilille.

	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarvio	Vastuutoimielin
KÄYTTÖTALOUSOSA, Ulkoiset ja sisäiset tulot ja menot				
Keskusvaalilautakunta	B	69 206	28 000	keskusvaalilautakunta
Tarkastuslautakunta	B	19 915	0	tarkastuslautakunta
Kunnanhallitus	B	3 451 924	1 260 346	kunnanhallitus
Sivistyslautakunta	B	15 681 200	1 032 748	sivistyslautakunta
Tekninen lautakunta	B	3 283 258	3 144 333	tekninen lautakunta
Työllistäminen	N	424 545		kunnanhallitus
TULOSLASKELMAOSA				
INVESTOINTIOSA				
ATK-OHJELMISTOT				
Hallinnon ohjelmistot	B	20 000		kunnanhallitus
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT				
MAA- JA VESIALUEET				
Maanhankinta Siikajoen kunnasta	B	200 000		tekninen lautakunta
RAKENNUKSET				
Arkiston rakentaminen	B	25 000		tekninen lautakunta
Kiinteistöt, pikkukorjaukset 8700	B	85 000		tekninen lautakunta
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET				
Kaavatiet, 8080, kaavateiden rakentaminen ja parantaminen	B	45 000		tekninen lautakunta
Kaavatiet, 8081, kaavateiden päällystäminen	B	35 000		tekninen lautakunta
Kaavatiet, 8082, valaisimien uusinta	B	35 000		tekninen lautakunta
Yleiset alueet, 8090	B	35 000		tekninen lautakunta
Kärkiniemi	B	15 000		tekninen lautakunta
Paavolan koulun pihan rakentaminen	B	150 000		tekninen lautakunta
Satamat, 8094	B	15 000		tekninen lautakunta
Tauvon kehittäminen	B	20 000		tekninen lautakunta
KONEET JA KALUSTO				
Kiinteistöihin hankittavat koneet ja kalusto	B	70 000		tekninen lautakunta
OSAKKEET JA OSUUDET				
Osakkeet ja osuudet	B	5 000		kunnanhallitus
Yhteensä investoinnit		755 000		
RAHOITUSOSA				
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	3 200 000		kunnanhallitus
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	1 193 544		kunnanhallitus
Lyhytaikaisten lainojen muutos				

B = brutto ja N = netto

2 KÄYTTÖSUUNNITELMAT

Kunnanhallitus, lautakunta ja johtokunta hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösunnitelmat. Nämä toimielimet voivat siirtää käyttösunnitelman hyväksymiseen liittyvää valtaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille.

3 TOSITTEIDEN HYVÄKSYMINEN

Toimielin määrittää hyväksyjät vuosittain tai toimikaudeksi kerrallaan.

Laskujen ja tositteiden hyväksyjä vastaa siitä, että tositteseen tulee voimassa olevan tilikartan mukainen tilimerkintä sekä lisäksi laskusta on käytävä ilmi, että se kuuluu kunnan maksettavaksi ja että tavara tai palvelu on vastaanotettu. Laskussa tulee myös käydä laskutusdirektiivin vaatimat tiedot (myyjän nimi, y – tunnus, tilinumero kansainvälisessä muodossa, riittävä asiaselvitys ja alv - merkintä erittelyineen).

Hyväksyjän on huolehdittava, että laskut tulevat hyväksytyksi eräpäivään mennessä. Laskujen käsittelyn nopeuteen on kiinnitettävä huomiota, jotta suoriteperusteisen kirjanpidon mukaan menot saadaan kohdennettua oikealle kuukaudelle.

4 TOIMINNAN JA TALOUDEN RAPORTOINTI

Kuukauden kirjaukset valmistuvat seuraavan kuun 20:n päivän jälkeen.

Toimialojen on seurattava talousarvion toteutumista kuukausittain ja raportoitava siitä kunnanhallitukselle ja valtuustolle neljännesvuosittain. Kunnanjohtaja on vastuussa siitä, että talousarvion toteutumisesta raportoidaan kunnanhallitukselle kuukausittain. Mikäli näyttää, että kunnan talous on menossa oleellisesti huonompaan suuntaan, kunnanhallitus esittää siihen mahdolliset korjausliikkeet.

Kunnanhallitukselle laaditaan neljännesvuosittain kirjallinen tuloslaskelman, tilinpäätösennusteen ja verotulojen kehittymisen sisältävä raportti, joka viedään tiedoksi myös valtuustolle. Vuonna 2024 neljännesvuosittain annettavaan raporttiin sisällytetään hallintokunnilta pyydetyt arviot talouden kehittymisestä sekä investoinneista. Tilinpäätös saatetaan maaliskuun loppuun mennessä kunnanhallituksen sekä kesäkuun loppuun mennessä kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Raporttien ajankohdat ovat 30.3., 30.6., 30.9. sekä tilinpäätös.

5 TALOUSARVION MUUTOKSET

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana. Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita tai tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin. Määrärahojen ylityksen kate tulee ensisijaisesti löytää päävastuualueen sisältä.

6 HENKILÖSTÖASIAT

Viran ja toimen täyttämässä ja henkilöstön palkoista päätettäessä noudatetaan hallintosäännön määräyksiä.

7 HANKINNAT

Kunnanhallitus päättää kunnan osallistumisesta seutukunnallisiin tai muihin yhteishankintarenkaisiin ja – sopimuksiin. Kunnassa noudatetaan 1.6.2022 alkaen voimassa olevaa pienhankintaohjetta.

8 PYSYVIEN VASTAAVIEN (KÄYTTÖOMAISUUS) MYYNTI JA HANKINTA

Kunnanhallitus päättää kiinteän omaisuuden ostamisesta ja myymisestä kunnalle valtuuston antaman määrärahan, ohjeiden ja määräysten mukaan. Kunnanhallitus päättää irtaimen omaisuuden hankkimisesta, myymisestä, vuokraamisesta ja muusta käytettäväksi luovuttamisesta, ellei päätösvalta kuulu lautakunnalle.

9 TULOT

Valtuusto päättää kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Kunnanhallitus päättää tarkemmin maksujen perusteista ja euromääristä. Kunnanhallitus voi siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

Maksu- ja myyntitulot on laskutettava viivytyksettä. Maksut tulee ohjata kunnan pankkitileille.

10 SISÄINEN VALVONTA

Hallintosäännön 10 luvussa on kerrottu kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Lisäksi kunnanvaltuusto on 28.11.2019 hyväksynyt sisäisen valvonnan ohjeen.

11 RAHAVAROJEN TARKASTUS

Rahavarojen ja varastojen tarkastuksen lisäksi tarkastetaan kunnan strategioiden ja toimintaperiaatteiden toteutuminen, samoin informaatiojärjestelmät.

Kunnanhallitus nimeää keskuudestaan kaksi jäsentä, jotka tarkastavat vähintään kerran vuodessa kassa- ja pankkitilien varat sekä kunnan hallussa olevat arvopaperit ja erilaiset vakuudet.

Lautakuntien on huolehdittava hallinnassaan olevan varallisuuden ja asiapapereiden tarkastuksesta.

Tarkastuksesta on laadittava tarkastusraportti ao. toimielimelle, kunnanhallitukselle ja kunnanjohtajalle.

Siikajoki 15.1.2024

Tiina Hovi

Hallintojohtaja